

Symposium nt. „Biotechnologia i inżynieria genetyczna mikroorganizmów, roślin i zwierząt” w ramach „Dni nauki rosyjskiej w Polsce” – Olsztyn-Stare Jabłonki 12–13 X 2004 r.

Jerzy J. Lipa

Instytut Ochrony Roślin

Miczurina 20, 60-318 Poznań

e-mail: J.J.Lipa@ior.poznan.pl

Bez wątpienia „Dni Nauki Rosyjskiej w Polsce”, które pod patronatem Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego oraz Prezydenta Władimira Putina, odbyły się w dniach 9–14 października 2004 r. w Warszawie, Krakowie, Olsztynie, Będlewie i Mikołajkach – to duże wydarzenie nie tylko naukowe, ale także polityczne i społeczne. Należy podkreślić, że podobnym wydarzeniem były „Dni Polskiej Nauki w Rosyjskiej Federacji”, jakie odbyły się przed trzema laty w dniach 13–18 X 2001 r. w Moskwie i Petersburgu pod patronatem i z udziałem obu prezydentów.

W symposium w Olsztynie-Starych Jabłonkach, zorganizowanym przez Wydział Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych Polskiej Akademii Nauk, uczestniczyła duża grupa rosyjskich uczonych reprezentujących instytuty Rosyjskiej Akademii Nauk Rolniczych (RASCHN). Natomiast ze strony polskiej wzięli udział – jako referenci lub uczestnicy – przedstawiciele instytutów Polskiej Akademii Nauk, instytutów resortowych oraz wyższych uczelni. Ważną częścią programu było zapoznanie się z zespołami badawczymi Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badania Żywności PAN oraz z katedrami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, które prowadzą badania z zakresu biotechnologii i inżynierii genetycznej zwierząt i roślin.

Polsko-Rosyjskie symposium otworzyli: wiceprezes PAN prof. Emil Nalborczyk oraz wiceprezes RASCHN prof. Aleksander L. Iwanow, którzy omówili dawną i obecną polsko-rosyjską współpracę w dziedzinie nauk rolniczych oraz jej znaczenie dla rozwiązywania ważnych zagadnień gospodarczych w obu krajach.

Na program symposium złożyły się niezwykle interesujące 3 referaty plenarne oraz 25 referatów sekcyjnych. Szeroki zakres tematyki referatów oraz złożoność in-

formacji – przedstawianych w formie prezentacji komputerowych – wyklucza możliwość przedstawienia ich w krótkim sprawozdaniu. Z powyższych względów ograniczę się tylko do podania tytułów wygłoszonych prezentacji, nazwisk autorów oraz ich afiliacji, a to pozwoli zainteresowanym osobom na skontaktowanie się z nimi i nawiązanie ewentualnej współpracy i wymiany publikacji.

W ramach posiedzenia plenarnego wysłuchano trzech referatów:

1. Rozwój i doskonalenie biotechnologicznych procesów w przemyśle alkoholowym i likierniczym – L.V. Rimareva, Rosyjski Instytut Spożywczej Biotechnologii, Moskwa.
2. Genetyczne i środowiskowe czynniki w biotechnologii na przykładzie ogórka – S. Malepszy, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa.
3. Biotechnologia zwierzęca: badania i niedawne osiągnięcia polskich grup badawczych – Z. Smorąg, Instytut Zootechniki, Balice.

W ramach sekcji I. „Biotechnologia roślin i mikroorganizmów” wysłuchano 13 referatów:

1. Otrzymywanie podwójnych haploidów w selekcji i biotechnologii roślin – I. Zur, Instytut Fizjologii PAN, Kraków;
2. Molekularne współdziałanie między roślinami i mikroorganizmami – I.A. Tichonowicz, Wszechrosyjski Instytut Rolniczej Mikrobiologii RASCHN, Sankt Petersburg;
3. Badania genomu roślin z wykorzystaniem molekularnych markerów – P. Bednarek, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Radzików;
4. Znaczenie transgenicznych odmian w biologicznej ochronie roślin – W.D. Nadykta, Wszechrosyjski Instytut Biologicznej Ochrony Roślin RASCHN, Krasnodar;
5. Gametowa embriogeneza w badaniach podstawowych oraz w selekcji roślin – S. Oleszczuk, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Radzików;
6. Genetycznie zmodyfikowany ziemniak o zwiększonej odporności na wirusa PVY – wpływ na fizyczne i chemiczne właściwości – J. Fornal, Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN, Olsztyn;
7. Znaczenie transgenicznych odmian w optymalizacji fitosanitarnego stanu agroekosystemów – V. N. Pawljuszyn, Wszechrosyjski Instytut Ochrony Roślin RASCHN, Sankt Petersburg;
8. Nowe metody uniwersalnej metody PCR w diagnostyce wirusów roślin – S.K. Zavriv, Wszechrosyjski Instytut Rolniczej Biotechnologii RASCHN, Sankt Petersburg;
9. Izolacja specyficznych genów odporności roślin na niskie temperatury – T. Rorat, Instytut Genetyki Roślin PAN, Poznań;
10. Biosynteza rezerwatrolu w transgenicznych pomidorach – D. Michalczuk, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn;

11. Perspektywy i problemy w wykorzystaniu in vitro kultur pylników i mikrozarodników w ocenie roślin warzywnych – N.A. Szmykova, Wszechrosyjski Instytut Selekcji i Nasiennictwa RASCHN, Moskwa;
12. Bakteryjne białka jako induktory nieswoistej odporności roślin na choroby wirusowe, bakteryjne i grzybowe – V.G. Dżawchija, Wszechrosyjski Instytut Fitopatologii RASCHN, Moskwa;
13. Biokataliza roślinnego surowca w przemyśle piwowarskim – M.V. Gernet, Rosyjski Instytut Piwowarstwa, Bezalkoholowych Napojów oraz Winiarstwa, Moskwa.

W ramach sekcji II. „Biotechnologia w produkcji zwierzęcej” wysłuchano 11 referatów:

1. Transgeniczne technologie w hodowli zwierząt – L.A. Wołkowa, Wszechrosyjski Instytut Hodowli Zwierząt RASCHN, Moskwa;
2. Perspektywy somatycznego klonowania dla zachowania zagrożonych wyginięciem gatunków i odmian ssaków – J.A. Modliński, Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN, Jastrzębiec;
3. Analiza genomu i genetyczna diagnostyka w selekcji zwierząt użytkowych – E.N. Konowałowa, Wszechrosyjski Instytut Hodowli Zwierząt RASCHN, Moskwa;
4. Funkcjonalna genomika zwierząt hodowlanych – badania prowadzone w Instytucie Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN – L. Zwierzchowski, Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN, Jastrzębiec;
5. Fenotypowy efekt transferu genów somatropowej osi u transgenicznych królików – L.W. Kozikowa, Wszechrosyjski Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt RASCHN, Sankt Petersburg;
6. Konserwatywne sekwencje genowych klasterów kazeiny: ich lokalizacja i właściwości, T. Malewski, Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN, Jastrzębiec;
7. Ocena transgenezy po iniekcji reporterowego genu do preimplantacyjnych zarodków, S.J. Rosochacki, Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN, Jastrzębiec;
8. Zastosowanie biotechnologii w tworzeniu lekarstw przeciw chorobom nowotworowym, M. Bogacki, Instytut Rozrodu Zwierząt i Badania Żywności PAN, Olsztyn;
9. Przyszłościowe biochemiczne kompleksy pochodzenia mikrobiologicznego dla poprawy jakości i bezpieczeństwa produktów mięsnych, Ju.G. Kostenko, Wszechrosyjski Instytut Przemysłu Mięsnego RASCHN, Moskwa;
10. Wykorzystanie modelowych zwierząt do oceny bezpieczeństwa transgenicznych produktów spożywczych, Z. Zdunczyk, Instytut Rozrodu Zwierząt i Badania Żywności PAN, Olsztyn;
11. Molekularna i cytogenetyczna analiza chromosomów ptaków, A.A. Sazonow, Wszechrosyjski Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt RASCHN, Sankt Petersburg.

W podsumowaniu sympozjum – profesorowie E. Nalborczyk i A. Iwanow – zwrócili uwagę na aktualność przedstawianej tematyki. Podkreślili także, że prezen-

towane wyniki badań oraz wystąpienia dyskutantów wyraźnie wskazują, że prowadzone w Polsce oraz w Rosji badania z zakresu biotechnologii oraz inżynierii genetycznej, nie tylko dostarczają nowych faktów naukowych, ale także nowych technologii, ważnych dla rozwoju agro-przemysłowego kompleksu.

Osoby zainteresowane poszczególnymi prezentacjami mogą skontaktować się z Biblioteką Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badania Żywności PAN, ul. Prawocheńskiego 5, 10-718 Olsztyn, tel. (89) 523-46-56.